

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వైఫల్యాలకు-అవినీతి, అవకతవకలకు అద్దంపట్టిన “కాగ్” నివేదిక

ప్రజా సమస్యలు పరిష్కరించటంలో రాష్ట్రప్రభుత్వ వైఫల్యంతోపాటు, అన్ని విభాగాల్లోనూ విచ్ఛలవిడిగా కొనసాగుతున్న అవినీతిని, అస్పదీయులకు లబ్ధి చేకూర్చిపెట్టటాన్ని కంప్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ (కాగ్) ఎత్తిచూపింది. అందుకు సంబంధించిన 2015-16 నివేదికను శాసనసభకు సమర్పించింది. కాగ్ నివేదికను చర్చకు పెట్టలేని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం, మంత్రులు అవినీతి జరగలేదన్నట్లు బుకాయస్తున్నారు. ‘కాగ్’ నివేదికను పరిశీలిస్తే రాష్ట్రప్రభుత్వ బుకాయింపుల డొల్లతనం వెల్లడౌతుంది.

వ్యవసాయరంగం అత్యంత కీలకరంగంగా వుంది. 68శాతం పైగా వున్న గ్రామీణ ప్రజలు వ్యవసాయంపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. వ్యవసాయం ముఖ్యంగా సాగునీరుపై ఆధారపడి వుంది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడి 60 సం॥ పూర్వేనా సేద్యానికి అవసరమైన సాగునీరు అందించటంలో పాలకులు వైఫల్యం చెందారు. కొన్ని ప్రాంతాలను శాశ్వత కరువు పీడిత ప్రాంతాలుగా, బడా పరిశ్రమలకు కారుచౌకగా కూలీలను అందించేవిగా మార్చారు. వర్షం, వరదల నీటిని నిల్వచేసే ప్రాజెక్టులు, రిజర్వాయర్లు నిర్మించటంలో పాలకులు ఉద్దేశపూర్వకంగానే నిర్లక్ష్యం వహించారు. దుర్భిక్ష పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు సేద్యం జరగక రైతాంగం తీవ్రంగా నష్టపోతున్నారు. సాగునీరు అందించటంలో పాలకుల వైఫల్యం ఎడల రైతాంగంలో తీవ్ర అసంతృప్తి చోటు చేసుకొంది. సాగునీరు అందించటంలో పాలకుల వైఫల్యం గురించి “జనశక్తి” నిరంతరం తెలియచేస్తూనే వుంది. 2004లో జరిగిన సాధారణ ఎన్నికల సందర్భంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే సాగునీటి ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేస్తానని రాజశేఖరరెడ్డి వాగ్దానం చేశాడు. అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ప్రాధాన్యతలకు అనుగుణంగా ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేసే విధానం కాకుండా జలయజ్ఞం పేరుతో అనేక ప్రాజెక్టులకు శంఖస్థాపనలు చేశాడు. జలయజ్ఞం పేరుతో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వేలకోట్ల రూపాయల అవినీతికి పాల్పడిందని ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా ఆనాడు చంద్రబాబు తీవ్ర విమర్శలు చేశాడు. 2014లో జరిగిన సాధారణ ఎన్నికల ప్రచారంలో తమ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే అవినీతిని రూపుమాపి సాగునీటి ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేస్తానని చంద్రబాబు వాగ్దానం చేశాడు. అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత అందుకు విరుద్ధమైన విధానాలు అమలు పర్చాడు. అనేక ప్రాజెక్టులు పూర్తికావటానికి చివరిదశలో వున్నా వాటిని పూర్తిచేసే విధానాలు అమలుచేయలేదు. వరుస కరువులతో రాష్ట్రంలో సేద్యం అతలాకుతలమౌతున్నది. లక్షలాది ఎకరాల్లో సేద్యం కుంటుపడింది. రిజర్వాయర్లలో వున్న నీటిని సాగుకి ఇవ్వకుండా, విద్యుదుత్పత్తి సంస్థలకు మళ్లించారు. సాగునీటి వైఫల్యం ఎడల ప్రభుత్వంపై రైతాంగం కన్నెర్ర చేశారు. ఈ వ్యతిరేకతను మళ్లించేందుకు పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకాన్ని చంద్రబాబు ముందుకు తెచ్చాడు. దీనిద్వారా సాగునీరు అందిస్తానని రైతాంగాన్ని మభ్యపెట్ట చూశాడు.

పట్టిసీమ నిరుపయోగమని, దానిద్వారా సాగునీరు అందించటం సాధ్యంకాదని మొదటినుండి ‘జనశక్తి’ రైతాంగానికి తెలియచేస్తూనే వుంది. ఇరవై రోజుల వ్యవధిలో కృష్ణా-గోదావరి నదులకు వరదలు వస్తాయి. అప్పుడు మాత్రమే గోదావరి నీరు ఎత్తిపోసే అవకాశం వుంది. ఆ సమయంలో లిఫ్ట్ చేసే నీరును ప్రకాశం బ్యారేజ్ వద్ద నిల్వచేయటం సాధ్యంకాదు. ప్రకాశం బ్యారేజికి అంత సామర్థ్యం లేకపోవటమే అందుకు కారణం. పట్టిసీమ ఏర్పాటులో రాజధాని ప్రాంతంలో అవసరాలకు నీరు, విద్యుత్తు అందించటం ప్రభుత్వ విధానమని కూడా ‘జనశక్తి’ తెలియజేసింది.

ఈ విషయాలనే ‘కాగ్’ నివేదిక పేర్కొంది. పట్టిసీమ పథకం ద్వారా సాగునీరు అందలేదని, ముందస్తు ప్రణాళిక లేకుండా, కుడికాల్వ డిస్ట్రిబ్యూటరీ పనులు చేపట్టకుండా, గృహ, పారిశ్రామిక లబ్ధిదారులను గుర్తించకుండా పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకాన్ని చేపట్టటాన్ని విమర్శించింది.

పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం పనుల విలువ టెండర్ల ప్రకారం రు.1175 కోట్లు. జీ.వో. 94 ప్రకారం 5 శాతం మించి అదనపు ధరకు కాంట్రాక్టర్లకు పనులు అప్పగించకూడదు. కానీ, మేఘా ఇంజనీరింగ్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్స్ లిమిటెడ్ 21.999 శాతం అదనపు ధరతో షెడ్యూల్ దాఖలు చేసింది. ఏడాదిలోపే పూర్తిఅయ్యే పథకం అయినప్పటికీ, ఆ లోపు పూర్తిచేస్తే 16.999 శాతం బోనస్ యిచ్చేలా ప్రభుత్వం నిబంధనలు సవరించి మేఘా సంస్థకే పనులు అప్పగించి, బోనస్ రూపంలో 199 కోట్లు లబ్ధి చేకూర్చిందని ‘కాగ్’ ఎత్తిచూపింది.

పట్టిసీమ ఎత్తిపోతలకు సాంప్రదాయ పద్ధతుల్లో రు. 147 కోట్లతో పంప్ హౌస్ నిర్మిస్తామని చెప్పిన ప్రభుత్వం, అందుకు విరుద్ధంగా డయా ఫ్రమ్ వాల్ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో పంప్ హౌస్ నిర్మాణానికి అనుమతించటం వలన రు.253.17 కోట్లకు అంచనా వ్యయం పెరిగింది. ఆవిధంగా కాంట్రాక్టర్లకు 106.17 కోట్ల రూపాయలు లబ్ధిచేకూర్చి పెట్టిందని ప్రభుత్వాన్ని ‘కాగ్’ విమర్శించింది.

2016 మార్చి నాటికి పట్టిసీమ పథకాన్ని పూర్తిచేశామని చెప్పినా, పోలవరం కుడికాల్వ పనులు, డిస్ట్రిబ్యూటరీ పనులు పూర్తిచేయలేదని, 24 పంపులతో నీటిని ఎత్తిపోస్తామని చెప్పినా 11 పంపులే నీటిని ఎత్తిపోశాయని, పథకం లక్ష్యానికి అనుగుణంగా కుడికాల్వకింద 1.2 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్ళు ఇవ్వలేకపోయిందని, ఈ పథకంతో పరిశ్రమలకు నీరు ఇవ్వటం ద్వారా 41.51 కోట్లరూపాయల ఆదాయం వస్తుందని చెప్పిన ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకు పారిశ్రామిక యూనిట్లను గుర్తించకపోవటాన్ని ‘కాగ్’ పేర్కొంది. ఈ పథకంలో 372 కోట్ల రూపాయల అవినీతి జరిగినట్లు ‘కాగ్’ నివేదిక ద్వారా వెల్లడౌతున్నది.

పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకంలోనే కాకుండా ఇంకా అనేక ఎత్తిపోతల పథకాల్లోనూ, రిజర్వాయర్ల నిర్మాణంలోనూ కాంట్రాక్టర్లకు ప్రభుత్వం లబ్ధిచేకూర్చి పెట్టటంపై 'కాగ్' విమర్శ చేసింది. ప్రభుత్వ అసంబద్ధ నిర్ణయాలవలన అంచనాల వ్యయం విపరీతంగా పెరగటంపై తీవ్ర ఆందోళన వ్యక్తంచేసింది. హంద్రీ-నీవా సుజల స్రవంతి పథకంలో 47.18 కోట్లతో చేపట్టిన గొల్లపూడి రిజర్వాయరు పనులు నామినేషన్ పద్ధతిలో కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించలేదని, 17 భారీ, మధ్యతరహా ఎత్తిపోతల పథకాలద్వారా 25.35 లక్షల ఎకరాలకు నీరు అందించే పనులు సక్రమంగా జరగటంలేదని 'కాగ్' పేర్కొంది. పుష్కర ఎత్తిపోతల పథకంద్వారా 1.86 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్ళు అందిస్తామని చెప్పిన ప్రభుత్వం, నిబంధనలను ప్రకృతబెట్టి 21.81 కోట్ల రూపాయలను ఎస్కలేషన్ క్రింద కాంట్రాక్టర్లకు లబ్ధిచేకూర్చిందని 'కాగ్' విమర్శించింది. గురూరాఘవేంద్ర ప్రాజెక్టులో భాగంగా తుంగభద్ర దిగువ కాల్యక్రింద 9,380 ఎకరాలకు నీళ్ళు అందించేందుకు 113.26 కోట్లతో పులకర్తి ఎత్తిపోతల పథకం చేపట్టినా అది ఇంకా పూర్తికాలేదని, జూన్ 2014 నుండి ఏప్రిల్ 2016 వరకు పరికరాల కొనుగోలుకు 48.35 కోట్లు ఖర్చు చేసినా, వాటిని వినియోగించక పోవటం వలన నిరుపయోగంగా మారాయని 'కాగ్' నివేదికలో వెల్లడైంది.

గ్రామీణ ఉపాధి పథకంద్వారా ప్రతి కుటుంబానికి 100 రోజులు పనికల్పిస్తామని, గ్రామీణ పేదల ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరుస్తామని, వారి జీవితాల్లో వెలుగులు నింపుతామని పాలకులు ప్రచారం చేశారు. గ్రామీణ పేదల మౌలిక సమస్యలు పరిష్కరించకుండా తన దయాదాక్షిణ్యాలపై ఆధారపడి తన చుట్టూ తిరిగేలా ప్రవేశపెట్టిన పథకాల్లో గ్రామీణ ఉపాధి హామీపథకం ఒకటని "జనశక్తి" చెప్పింది. ఆచరణలో 100 రోజులు పని కల్పించటంలోనూ, న్యాయమైన కూలిఇవ్వటం లోనూ, మౌలిక సౌకర్యాలు కల్పించటంలోనూ రాష్ట్ర పాలకులు విఫలమయ్యారని, పథకం అమల్లో పెద్ద ఎత్తున అవినీతి చోటుచేసుకొందని, అధికారుల, మంత్రుల కుమ్మక్కూను నిరంతరం 'జనశక్తి' బట్టబయలు చేస్తూనేవుంది. ఈ విషయాలను 2015-16 నివేదికలో 'కాగ్' పేర్కొంది.

గ్రామీణ ఉపాధిహామీపథకం అవినీతిలో కొట్టుమిట్టాడుతున్నదని, 2015-16 సం॥ పనుల్లో రు.146 కోట్ల అవినీతి జరిగిందని 'కాగ్' పేర్కొంది. పథకం అమలు తీరుని తీవ్రంగా ఆక్షేపించింది. ఉపాధి పనుల గురించి ప్రజలమధ్య చర్చించి తప్పాపులను గుర్తించేందుకు ఏర్పాటుచేసిన సోషల్ ఆడిట్ను రాష్ట్రంలో సక్రమంగా అమలు జరపటంలేదని 'కాగ్' పేర్కొంది. కూలీలకు ఇవ్వాలన్న డబ్బులను మింగేస్తున్నారని తెల్పింది. ఉపాధి పథకం నియమావళిలోని సెక్షన్(1) ప్రకారం పథకంద్వారా చేపట్టిన పనులపై సంవత్సరానికి రెండుసార్లు సోషల్ ఆడిట్ నిర్వహించాలి. రాష్ట్రంలో 12,920 గ్రామాలు వుండగా కేవలం 970 గ్రామాల్లోనే 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఆవిధంగా ఆడిట్ జరిగిందని "కాగ్" ఆక్షేపించింది. ఆడిట్ నివేదిక ప్రకారం రు.146.78 కోట్ల అవినీతి జరిగినట్లు, అందులో రు.84.78 కోట్లను అధికారులు ఆమోదించినట్లు 'కాగ్' పేర్కొంది. కూలీలకు చెల్లించాల్సిన రు.26.19 కోట్లను మధ్యలోనే మింగేశారని గుర్తించింది. 2016 మార్చికి ముందు ఉపాధి పథకంలో పనిచేసిన 2,90,079 మంది కూలీలకు 2016 డిసెంబర్ నాటికి కూడా కూలి చెల్లింపులు జరగలేదని వెల్లడించింది.

రైతాంగం అప్పుల ఊబిలో కొట్టుమిట్టాడటానికి మౌలిక కారణాలైన సేద్యపు ఖర్చులను తగ్గించే విధంగా, ఎరువులు, విత్తనాలు, పురుగుమందులపై సబ్సిడీలను పెంచటం, పంటలకు న్యాయమైన ధరలు ప్రకటించడం, మార్కెట్ సౌకర్యం కల్పించటం వంటి సమస్యలను పరిష్కరించే చర్యలు తీసుకోకుండా, రుణాల రద్దు ఆశలను రైతాంగం మందు పాలకులు పెడుతున్నారు.

రుణాల రద్దువలన రైతుల సంక్షోభం పరిష్కారంకాలేదని అనుభవం రుజువుచేసిందని, దీన్నికూడా పాలకులు సక్రమంగా అమలుజరపరని 'జనశక్తి' నిరంతరం రైతాంగానికి తెలియజేస్తూనే వుంది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం యొక్క రుణమాఫీ బూటకత్వాన్ని బట్టబయలు చేస్తూ వచ్చింది. రుణమాఫీ పథకానికి 2015-16 బడ్జెట్లో రు.4,300 కోట్లు కేటాయిస్తే రు.743.52 కోట్లు మాత్రమే రైతుల రుణమాఫీకి వినియోగించారని, మిగిలిన రూ. 3,557.68 కోట్లను ఇతర పద్దులకు బదలాయించారని 'కాగ్' వెల్లడించింది. ప్రభుత్వం చెల్లించే రుణమాఫీ వడ్డీలకు కూడా సరిపోక, రైతుల అప్పు మరింత పెరిగింది. ప్రభుత్వ రుణమాఫీ విధానం రైతాంగాన్ని మరింతగా అప్పుల ఊబిలోకి నెట్టింది.

వ్యవసాయానికి పెద్దపీట వేస్తున్నామని, రైతుల జీవితాల్లో సంతోషం నింపుతామని చంద్రబాబు చెప్పే మాటలు ఎంత బూటకమో 'కాగ్' నివేదిక వెల్లడించింది. ఎంతో ప్రాధాన్యత కలిగిన వ్యవసాయరంగానికి కేటాయించిన నిధుల్లో సగం కూడా ఖర్చుచేయటం లేదని 'కాగ్' తేల్చి చెప్పింది. వ్యవసాయ గ్రాంట్ క్రింద 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరానికి చేసిన బడ్జెట్ కేటాయింపులు రు.7,967.77 కోట్లు(606.77 కోట్ల అనుబంధ కేటాయింపులతో కలిపి) కాగా ఖర్చు చేసింది రు.3,765.40 కోట్లు. సరెండర్ చేసింది రు.4,100 కోట్లు. అనేక పథకాలకు కేటాయింపులు జరిగినా వాటిని ఖర్చు చేయలేదు.

అధిక పెట్టుబడులతో, ప్రకృతి వైఫల్యాలను ఎదుర్కొని రైతాంగం పండించే పంటలకు న్యాయమైన ధర లభించటంలేదు. కుటుంబ అవసరాలకు పంటను అయినకాడికి అమ్ముకోవాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడి మార్కెట్ శక్తుల దోపిడీకి రైతాంగం గురౌతున్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మార్కెట్ కమిటీల నుండి రుణసౌకర్యం కల్పించకపోవటంపై రైతాంగంలో తీవ్ర వ్యతిరేకత చోటు చేసుకొంది. ఈ వ్యతిరేకత నుండి రైతులను మళ్లించేందుకు రైతుబంధు పథకాన్ని ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టింది. అవసరానికి తక్కువ ధరకు అమ్ముకోకుండా, ఈ పథకం క్రింద తాకట్టుపెట్టిన పంట విలువలో 75 శాతం, లేదా రెండు లక్షలకు మించకుండా రైతులకు వడ్డీలేని రుణాలు ఇస్తామని ప్రకటించింది. పథకం ఆచరణలో విఫలమైందని 'కాగ్' నివేదిక ద్వారా స్పష్టమౌతోంది. రాష్ట్రం మొత్తంమీద 65.75 లక్షల చిన్న, సన్నకారు రైతులు వుంటే 2015-16 వార్షిక సంవత్సరంలో కేవలం 2371 మంది రైతులకు

మాత్రమే ఈ పథకం ఉపయోగపడింది. 2003 జూన్ లో ప్రారంభించిన రైతుబీమా పథకం లబ్ధిదారుల సంఖ్య మరీ నామమాత్రంగా వుంది. 2011-16 సం॥ మధ్యకాలంలో కేవలం ఇద్దరు రైతులు మాత్రమే దీన్ని ఉపయోగించుకొన్నారని చెప్పింది. వ్యవసాయ కమీషన్ నివేదిక ప్రకారం రైతులకు వడ్డీలేని రుణాలక్రింద 2015-16 సం॥లో రు.281.74 కోట్లు కేటాయిస్తే, రు.85.10 కోట్లు మాత్రమే రైతులకు అందాయని 'కాగ్' వెల్లడించింది.

దశాబ్దాలుగా రాష్ట్రాన్ని ఏలుతున్న పాలకులు, ప్రజల దాహార్తిని కూడా తీర్చలేకపోయారు. వేసవి కాలమేకాకుండా, దుర్భిక్ష పరిస్థితులు ఏర్పడితే వర్షాకాలంలో కూడా మంచినీటికోసం ప్రజలు పడే బాధలు మాటల్లో వర్ణించలేము. బిందెడు నీళ్ళకోసం కాళ్ళు బొబ్బలు ఎక్కే ఎండలో మైళ్ళతరబడి నీటికోసం వెళ్ళాల్సి వస్తున్నది. అంతకష్టపడ్డా కొన్ని సందర్భాల్లో నీరు లభించదు. మన నదుల నీటిని కొల్లగొట్టి కార్పొరేట్ సంస్థలు వ్యాపారంచేస్తూ వేలకోట్ల లాభాలు గడిస్తున్నాయి. పేదలు నీటిని కొనలేక, త్రాగునీరు లభించక గొంతుఎండిపోయి ప్రాణాలు కోల్పోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. త్రాగునీరు కూడా అందించని పాలకుల విధానాలపై ప్రజల్లో అసంతృప్తి ఏర్పడటంతో త్రాగునీటి సమస్యను పరిష్కరించేందుకు రక్షితనీటి పథకాలు ఏర్పాటుచేస్తున్నామని పాలకులు చెబుతున్నా మంచినీటి సమస్య పరిష్కారం కావటంలేదు. దీన్నే 'కాగ్' నివేదిక వెల్లడించింది. త్రాగునీటి సమస్య పరిష్కారానికి శ్రద్ధ చూపటంలేదని ప్రభుత్వాన్ని ఆక్షేపించింది. 2012లో 380 గ్రామాల్లో త్రాగునీటి సమస్య వుంటే 2016 మార్చికి ఆ సంఖ్య 593కు పెరిగిందని, త్రాగునీటి వసతిలేని గ్రామాల సంఖ్య పెరుగుతున్నదని 'కాగ్' పేర్కొంది. కొత్త మంచినీటి పథకాల ఏర్పాటుకోసం కేంద్రప్రభుత్వం యిచ్చే నిధులకు కలిపే 'మాచింగ్ గ్రాంట్ల'ను రాష్ట్రప్రభుత్వం సంబంధిత శాఖలకు చెల్లించటంలేదని పేర్కొంది. 2016 నాటికి రాష్ట్రప్రభుత్వం చెల్లించాల్సిన వాటాలో 560 కోట్లు తక్కువగా విడుదల చేసిందని 'కాగ్' వెల్లడించింది. ఈ సంవత్సరం త్రాగునీటి సమస్య ఎంతో భయంకరంగా మారిందని రోజువారీ దిన పత్రికల వార్తలే వెల్లడి చేస్తున్నాయి.

పేదల ప్రయోజనం కోసం అనేక సంక్షేమ పథకాలు ప్రవేశపెడుతున్నట్లు కేంద్ర-రాష్ట్ర పాలకులు ప్రచారం చేసుకొంటున్నారు. పేదరికానికి కారణమైన భూమి, ఉపాధి సమస్యలను పరిష్కరించే విధానాలు అమలుచేయకుండా పేదలను పేదరికంలోనే వుండేటట్లు చేస్తున్నారు. సంక్షేమ పథకాల పేరుతో వారిని యాచకులుగా మారుస్తూ తమ చుట్టూ పాలకులు త్రిప్పుకొంటున్నారు. సంక్షేమ పథకాల వెనుక అసలు ఉద్దేశ్యాన్ని అనేక రూపాల్లో 'జనశక్తి' ప్రజలకు వివరిస్తూ వస్తోంది. పేదలను వంచించటానికి ప్రవేశపెట్టిన ఈ పథకాలను కూడా పాలకులు నిర్వీర్యం చేస్తున్నారు.

పేదలకు గృహవసతి కల్పించటమే తమ ధ్యేయంగా అధికారాన్ని చేపట్టిన పాలక పార్టీలన్నీ చెబుతున్నా ఇప్పటికే లక్షలాదిమంది పేదలు తలదాచు కోవటానికి గూడులేక ఎండా, వానలకు అల్లాడు తున్నారు. ప్రతి ఆర్థిక సంవత్సరంలో లక్షలాది ఇళ్ళు నిర్మిస్తామని చెప్పటం, అందుకు తగ్గట్టు బడ్జెట్ కేటాయింపులు లేకపోవటం, కేటాయించిన నిధులను కూడా ఖర్చు చేయకపోవటం పాలకుల విధానంగా మారింది. గృహ నిర్మాణానికి యిచ్చే రుణం చాలక, లక్షలాది గృహ నిర్మాణాలు మధ్యలోనే ఆగిపోయాయి. అవి పూర్తికాకపోవటానికి ప్రభుత్వం అదనపు సహాయాన్ని అందించకపోవటం, పేదలకు ఆ స్తోమతు లేకపోవటమే కారణంగా వుంది. ఈ వాస్తవాన్ని 'కాగ్' ఎత్తి చూపింది. గృహ నిర్మాణాలపై ప్రభుత్వం అవాస్తవాలు, పొంతనలేని లెక్కలు చెబుతోందని 'కాగ్' తెలిపింది. 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరం బడ్జెట్ లో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 100.73 కోట్లు, పట్టణ ప్రాంతాల్లో రు.147.91 కోట్లు కేటాయించి గ్రామీణ - పట్టణ ప్రాంతాల్లో 29,600 గృహాలు నిర్మించినట్లు ప్రభుత్వం పేర్కొంది. అదే సంవత్సరంలో 2016 మార్చి నాటికి రు.2,016 కోట్లు పీ.పీ. ఖాతాల్లో మిగిలి వున్నాయని 'కాగ్' ఎత్తిచూపింది. కేంద్ర పథకమైన ఇందిరా అవాస్ యోజన క్రింద యిచ్చిన నిధులతో గృహ నిర్మాణ లక్ష్యాలను సాధించటంలో వెనకబడినట్లు 'కాగ్' స్పష్టంచేసింది.

పురుషులతో సమానంగా మహిళలు వుండేలా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కృషిచేస్తుందని, అందుకు ఆర్థికంగా వెనుకబడిన కుటుంబాల్లోని బాలికలకోసం మా ఇంటి మహాలక్ష్మి పథకాన్ని ప్రారంభించినట్లు చంద్రబాబు చెప్పుకొన్నారు. 2015-16 బడ్జెట్ లో అందుకు 74.55 కోట్లు కేటాయించి పైసా కూడా ఖర్చుచేయలేదు, పథకం అమలుకు నిర్దిష్టమైన మార్గదర్శకాలు లేవు. లబ్ధిదారులకు నిధులు కేటాయించటానికి సాఫ్ట్ వేర్ అందుబాటులో లేకపోవటమని చెప్పటాన్ని 'కాగ్' విమర్శించింది. బాలికల సంరక్షణ పథకం క్రింద 2015-16లో ఎల్ ఐ సీ కి ప్రభుత్వం చెల్లించాల్సిన 115.59 కోట్లు చెల్లించలేదని 'కాగ్' వేలెత్తి చూపింది. లబ్ధిదారుల సంఖ్యలో ప్రభుత్వానికి, ఎల్.ఐ.సి.కి తేడా వుంటే దాన్ని సరిచేయలేదని పేర్కొంది. అంగన్ వాడీ భవనాల నిర్మాణానికి చెందిన నిధుల వ్యయంలో వెనుకబడినట్లు పేర్కొంది. 2015-16 బడ్జెట్ లో దీనికి రు.60 కోట్లు కేటాయించగా రు.17.28 కోట్లే ఖర్చు చేసినట్లు 'కాగ్' వెల్లడించింది.

ప్రజల మౌలిక సమస్యలు పరిష్కరించని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, రోడ్ల నిర్మాణాలకు వేలకోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నది. దీనికి కూడా గ్రామీణ ప్రాంతాలను కాకుండా పట్టణ ప్రాంతాల ప్రధాన రహదారులను ఎంచుకొంది. తద్వారా బహుళజాతి సంస్థలవారు, బడా పరిశ్రమదారులు, సంపన్నవర్గాలు ఎటువంటి ఆటంకం లేని ప్రయాణ సౌకర్యం కల్పించే విధానం చేపట్టింది. ఇందులోనూ అవకతవకలు చోటుచేసుకొన్నట్లు 'కాగ్' నిర్ధారించింది. పనుల్లో, కొనుగోళ్ళలో విపరీతమైన జాప్యం జరుగుతున్నట్లు తన నివేదికలో పేర్కొంది. ఆర్ అండ్ బి ప్రధాన కార్యాలయంలో 2015-16 సంవత్సరానికి సంబంధించిన రికార్డులను 'కాగ్' పరిశీలించింది. విశాఖ, రాజమండ్రి, నెల్లూరు, గూడూరు, తిరుపతి, నంద్యాల, కర్నూలు, అనంతపురం ఆర్ అండ్ బి డివిజన్ లో తనిఖీలు చేపట్టింది. ప్రపంచ బ్యాంక్ సాయంతో చేపట్టిన 7 ప్యాకేజీలను, రు.813.76 కోట్ల పనులను పరిశీలించింది. రు. 200.54 కోట్లు వ్యయంతో కాకినాడ - రాజమండ్రి రోడ్డు పనులను రెండు ప్యాకేజీలుగా విడగొట్టి 2013లో ట్రాన్స్ ఫ్రాయ్ కంపెనీకి అప్పగించారు.

2016 మార్చి నాటికి రెండు ప్యాకేజీలు పూర్తికావాల్సి వుండగా 5 శాతం పనులే జరిగాయని, పనుల జాప్యానికి కారణమైన ట్రాన్స్మిటాయ్ కి రు.20.05 కోట్లు జరిమానా విధించాల్సి వుండగా, అలా చేయకుండా ఆ సంస్థకు లబ్ధిచేకూర్చి పెట్టిందని 'కాగ్' నివేదిక పేర్కొంది. సున్నా వడ్డీతో రు.30.08 కోట్లను మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సుగా కాంట్రాక్టర్లకు చెల్లించటంపై అభ్యంతరం తెలిపింది.

ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేని విధంగా సింగపూర్ లాంటి అందమైన రాజధానిని నిర్మిస్తానని, అందుకు భూములు కావాలని రైతాంగం నుండి 33వేల ఎకరాల పంటభూములు చంద్రబాబు సేకరించాడు. భూముల సేకరణ రాజధానికోసంకాదని, బడా పరిశ్రమదారులకు, బహుళజాతి కార్పొరేట్ సంస్థలకు కట్టబెట్టేందుకేనని చంద్రబాబు చాటుకొన్నాడు. భూసేకరణ వలన వ్యవసాయ కూలీలు, రైతులు రోడ్డున పడ్డారు. గత సంవత్సరం ప్రధానమంత్రి తెచ్చిన 'మట్టి'తో రాజధానికి శంకుస్థాపన చేయించాడు. రాజధాని డిజైన్లు రూపొందించి శరవేగంతో నిర్మాణ పనులు పూర్తిచేస్తానని ఆర్భాటంగా ప్రకటించాడు. ఆచరణలో రాజధాని పనులు నత్తనడకన జరగటమే కాకుండా, కేంద్రం యిచ్చిన నిధులను కూడా ఖర్చు చేయలేదు.

నూతన రాజధాని భవనాలకోసం 2015 మార్చిలో కేంద్రం రు.300 కోట్లు విడుదల చేసింది. ఆ నిధులను 2016 మార్చిలో ఏపిసీఆర్డిఏకు విడుదల చేశారు. ఈ సంస్థ ఆ నిధులను రాజధాని నిర్మాణానికి వినియోగించలేదు. రాజధాని ప్రాంతంలో పట్టణ మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకోసం 2014-15 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ప్రత్యేక ఆర్థిక సహాయం క్రింద రు.1000 కోట్లు కేంద్రం విడుదల చేసింది. సంవత్సరం తర్వాత రాష్ట్రప్రభుత్వం పట్టణ ఆర్థిక వసతుల అభివృద్ధి సంస్థకు ఆ నిధులను విడుదల చేసినా దాన్ని అందుకు వినియోగించలేదని 'కాగ్' వెల్లడించింది.

రాజధానికోసం భూములు యిచ్చిన రైతులకు, ఉపాధి కోల్పోయిన వ్యవసాయ కూలీలకు నెలకు 2,500 రూపాయల చొప్పున పది సంవత్సరాలపాటు పింఛన్ అందచేస్తానని రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఈ పథకం క్రిందకు వచ్చే 23,500 భూమిలేని కుటుంబాలను గుర్తించారు. అందుకోసం రు.70.50 కోట్లు విడుదల చేశారు. సిఆర్డిఏ మాత్రం 19,075 కుటుంబాలకు, రు.55.73 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేసింది. గత సంవత్సరం రైతులకు పెన్షన్ అందలేదు. వ్యవసాయ కూలీలకు ఇంతవరకు ఎటువంటి పెన్షన్ ఇవ్వలేదు. ఈ వాస్తవాలు 'కాగ్' నివేదిక ద్వారా వెల్లడవుతున్నాయి.

ఇంకా బి.సి. గురుకులాల్లో వసతుల లేమి, కేటాయించిన నిధులు ఖర్చుచేయకపోవటం, మౌలిక సదుపాయాల్లో మున్సిపాలిటీల వైఫల్యం, 200 రూ. నీటి కనెక్షన్లు ఇవ్వకపోవటాన్ని, సర్వే, ల్యాండ్ రికార్డుల అస్తవ్యస్తం మొదలగు అంశాల ఎడల ప్రభుత్వ విధానాలను 'కాగ్' విమర్శించింది.

చంద్రబాబు ప్రభుత్వ వైఫల్యాలు, అవినీతి 2015-16 కాగ్ నివేదిక ద్వారా కూడా స్పష్టమౌ తున్నాయి. ఈ అంశాలను రాష్ట్ర ప్రజలు అర్థంచేసుకొని తమ సమస్యల పరిష్కారానికి పోరాటం మినహా మరో మార్గంలేదని గ్రహించి అందుకు ఉద్యమించాలి.

○○○○○